Thai Extension *for* Linux

Pattara Kiatisevi

Research Assistant
Network Technology Laboratory (NTL)
National Electronics and Computer Technology Center (NECTEC)

http://www.nectec.or.th/users/pattara/

๑๒/๓/๕๕

NECTEC

TLWG

การใช้งาน Linux ในปัจจุบัน

- Server:
  - Applications: Web (HTTP, HTTP/SSL, Embeded scripting Language), FTP, Mail (SMTP, IMAP, POP), File Server (SMB), Proxy Cache, DNS, Radius, Mailing List, DHCP, Database, Workgroup (Lotus Domino จะมีเวอร์ชั่นบน Linux เร็วๆ นี้!).
  - RAID, Clustering solutions for high availability.
  - Much better security improvement.
  - Network Management

- Desktop: คำถามยอดฮิต
  - ผมยังต้อง Key คำสั่ง Unix ยากๆ อีกหรือไม่?
  - แล้วใช้ภาษาไทยได้บ้างหรือยัง?
  - มี Office Suite บน Linux หรือยัง?
  - ขณะนี้การพัฒนาไปถึงไหนกันแล้ว?

Linux Distribution

- Slackware and NECTEC Linux-SIS: *Server solution*
- Red Hat and derivatives
  - Key Technology: *RPM, Red Hat package management*
  - Caldera: *GUI Installation Tools*
  - Mandrake: *Red Hat + KDE + fine tunings*
- การติดตั้งและใช้งาน Linux ไม่นับว่าเป็นเรื่องยากอีกต่อไป
  - มีเมนูประกอบการติดตั้งตลอด
  - เมื่อติดตั้งเสร็จแล้ว ใช้งาน X-Windows ได้ทันที แทบไม่ต้องใช้ Unix command

Linux Mandrake 6.0

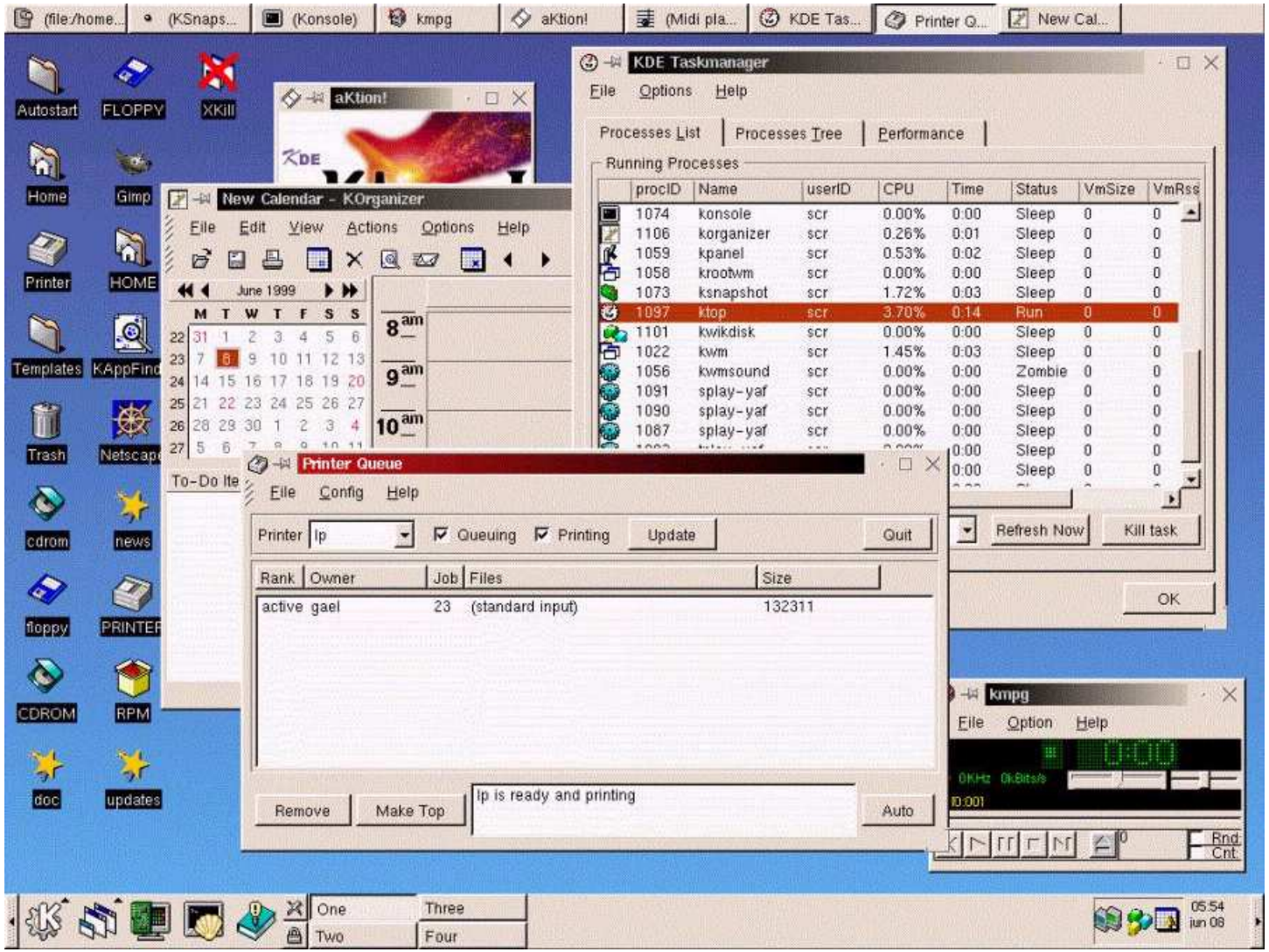

NECTEC

TLWG

Thai Linux Working Group

Thai Extension for Linux

เกี่ยวกับภาษาไทยล่ะ?

- Thai fonts มีทั้งฟอนต์แสดงผลบนหน้าจอ และฟอนต์สำหรับการพิมพ์ แต่จำนวนยังไม่มาก
  - DB Thaitext พัฒนาโดย Deer Book
  - ฟอนต์จำนวนหนึ่ง พัฒนาโดยนักเรียนไทยในญี่ปุ่น
  - NECTEC ฟอนต์แห่งชาติ กำลังจัดทำ (ฟช1, ฟช2 และ ฟช3)
  - http://zzzthai.fedu.uec.ac.jp/fonts.html
- Linux สนับสนุน True-type Font

Input ภาษาไทย

- X Windows สนับสนุนการป้อนข้อมูลภาษาไทย สามารถใช้งานได้ในระดับหนึ่งแล้ว
  - Xmodmap
  - XKB
- ระบบตรวจสอบความผิดพลาด เช่น ป้อน วรรณยุกต์ก่อนพยัญชนะ ยังไม่มี แต่ละ Application ต้อง Check กันเอง เช่น Emacs

การพิมพ์ออกทางเครื่องพิมพ์ (Printer)

- ใช้ภาษา Postscript
- Ghostscript
- Postscript font มีที่ใช้หลักๆ คือ DB Thaitext, ฟช3
- ส่วนใหญ่ Application ต่างๆ ยังมีความสามารถในการพิมพ์ยังไม่ดีนัก เช่น Netscape
- การพิมพ์ภาษาไทย: Thai to PS (คุณวุฒิชัย), ต้องแก้ Postscript file, เพิ่มฟอนต์ไทยใน Ghostscript ให้รู้จักภาษาไทย
- สรุปว่ายังทำได้ไม่ดีนัก

การตัดคำ

- SWATH, http://www.links.nectec.or.th/
- LibinThai, http://developer.thai.net/libinthai/
- Cttex, http://thaigate.nacsis.ac.jp/ftp/thaisoft/new/cttex/

พจนานุกรม

- Lexitron for Linux! พัฒนาโดย NECTEC,

  http://www.links.nectec.or.th/lexit/lex_t.html

LEX*i*TRON Web Page

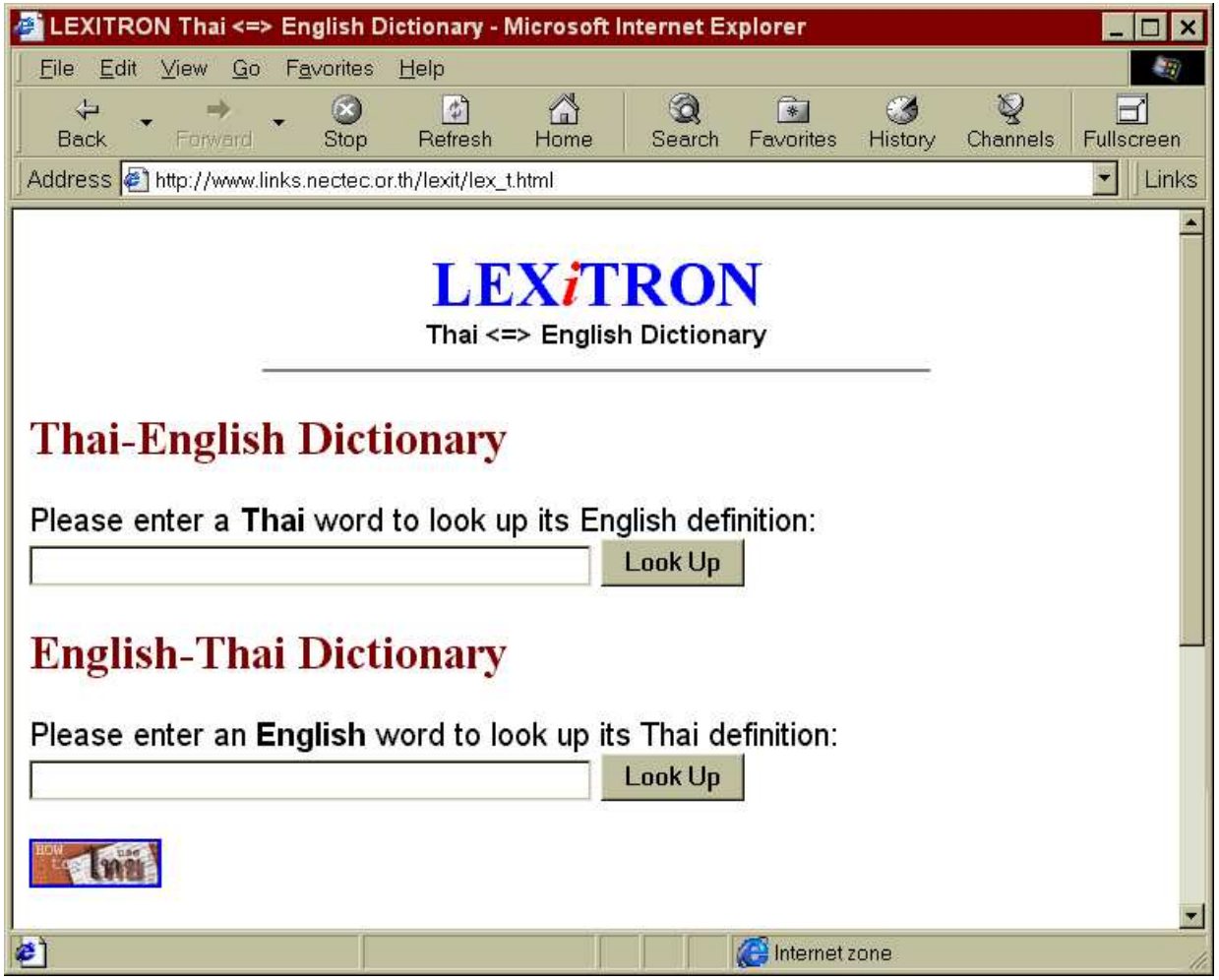

Applications ที่สนับสนุนการใช้งานภาษาไทย

- Thai X Terminal: แก้ไขจาก Xi-term ให้ใช้ภาษาไทยได้ โดยคุณวุฒิชัย อัมพรอร่ามเวทย์
- Netscape แสดงผลภาษาไทยได้, TIS-620 จะถูกบรรจุลงไปใน Mozilla
- Emacs, Xemacs ใช้งานภาษาไทยค่อนข้างสมบูรณ์
- LaTeX: Desktop Publishing ที่ดีที่สุดขณะนี้
- WindowMaker, ICQ และอื่นๆ อีกพอสมควร

Thai Infrastructure in Unix/Linux

- Thai Locale: th_TH
- *Thai X Locale: ?*
- *Graphics Toolkit: Qt, Gtk+*
- *Desktop Environment: KDE, GNOME*

Thai Extension for Linux

- แรกเริ่มพัฒนาโดยคุณพูลลาภ วีระธนาบุตร (http://zzzthai.fedu.uec.ac.jp/linux/te.html) มี Installation script ใช้งานได้ดี ประกอบด้วย Font (ทั้ง console และ X), Keymap (ทั้ง console และ X), locale data สำหรับ X application
- ใช้งานได้ทั้ง RedHat, Slackware และอื่นๆ

Thai Extension สำหรับ RedHat6/Mandrake6

- รวบรวมและพัฒนาโดย Thai Linux Working Group (http://linux.thai.net)
- RedHat 6 มีการพัฒนาให้ใช้งานได้ง่ายขึ้นมาก เหมาะสำหรับงาน Desktop และ user ทั่วไป
- รวบรวมซอฟต์แวร์เกี่ยวกับ Linux ภาษาไทย มาเป็น RPM
- ดาวน์โหลดได้ที่ ftp://ftp.nectec.or.th/pub/thailinux/software/RH6-Extension/

การติดตั้ง Thai Extension สำหรับ RedHat 6/Mandrake 6

- rpm -i *.rpm

Mandrake and Thai Extension - Linux (MaTEL)

- Mandrake 6.0 = Red Hat 6.0 + recompile ทุก package ใหม่ ให้ทำงานได้เร็วขึ้น + KDE (ที่ customize แล้ว)
- Thai Extension
  - Thai fonts
  - th_TH locale
  - Thai Emacs, Thai Xemacs
  - Lexitron dictionary
  - SWATH, cttex โปรแกรมตัดคำ

- LaTeX ภาษาไทย
- Thai X Term
- xfig, transfig ภาษาไทย
- Nonlock (show keyboard status)

- พร้อม KDE ภาคภาษาไทย (ขั้นทดลอง) และ WindowMaker desktop
- แก้ bug timezone, lynx และรวม update ต่างๆ จนถึงต้นเดือนกรกฎาคม

- Koffice (ขั้นทดลอง)
  - kpresenter โปรแกรม Presentation ใช้งานภาษาไทยได้ในระดับหนึ่ง (ต้องใช้กับ Postscript font จึงจะดี)
  - kword
  - killustrator
  - kspread

MaTEL 6.0

- มีอยู่ใน CD-ROM ที่แจกในงาน Workshop นี้แล้ว
- ดาวน์โหลดได้ที่ ftp://ftp.nectec.or.th/pub/MaTEL
- คู่มือการใช้งาน และรายละเอียดเพิ่มเติม ดูได้ที่ http://linux.thai.net/MaTEL